

Міжнародні основні права людини

(Проект, внесений Американською Федерацією Праці)

Уповноважені представники Американської Федерації Праці при Соціальній і Господарській Раді Об'єднаних Націй подали їй на ухвалу проект Міжнародної Декларації Прав Людини. Проект цей передбачає духом свободи. В ньому доброту окремого громадянина визнається найвищою вартістю в суспільному житті. В проекті яскраво виявлено основна думка, що кожне життєздатне суспільство повинно бути пройняті стараннями посилити й піднести становище й гідність окремої людської особи, цієї „основної одиниці людського суспільства“. Автори декларації звертають увагу на те, що в багатьох країнах — як переможених, так і переможних, — народам не дані ті основні права, які творять хребет демократичного порядку. На землі страждає голоду, злідні і епідемії не може бути ніякого мирного демократичного світового порядку. Тому, з погляду міжнародної безпеки, невідкладною потребою є встановлення й розвиток демократичних прав народів всіх країн.

Декларація Американської Федерації Праці каже так:

„Демократія може бути різною в своєму розвитку в різних країнах. Проте існують певні попередні умови для здійснення демократії, інакше вона буде порожньою уявою без всякої суті. Повинен бути забезпечений певний мінімум громадських прав. Не можна запроваджувати жадної однопартійної системи, жадного примусового об'єднання виборчих списків під терористичним тиском або посереднім примусом. Всім партіям повинна бути забезпечена можливість небмеженої участі в суспільному житті.

В справжньому демократичному суспільстві існують певні права, святі й навід'ємні, які не можуть бути скасовані якимось наказом або законом. Ці права належать визнавати, як права всіх людей. Вони виходять за межі найміцніших стратегічних та твердо встановлених державами кордонів. Демократія — це протилежність диктатури в ісках способів гри тоталітарного однопартійного володарства. Демократія й диктатура — несполучні. Демократія сприяє мирним міжнародним зносинам, диктатура ж породжує війну.

Демократична диктатура — неможлива, так само, як не можна створити жадної диктаторської демократії. Демократія представляє народ, диктатура його гнітить. Тим, що диктатура в певних відношеннях менше варварська, ніж тоталітарний режим, вона ще не стає демократичною.

Не можна створити жадної політичної або господарської демократії окрім країн і жадних взаємин, опертих на справедливості, і довготривалого миру між країнами, поки люди не вільні від страху перед тиранією небмежених бюрократів й диктаторів і не позбавлені матеріальних зліднів.

Виходячи з цих міркувань, Американська Федерація Праці пропонує Соціальній і Господарській Раді Об'єднаних Націй виробити проект наднаціональних основних прав, які повинні творити складову частину загального мирового договору й повинен зобов'язувати тих, що його підпишуть.

Ми пропонуємо, щоб ці міжнародні основні права містили такі засади:

1. Кожна людська істота, без різниць раси, кольору шкіри, віросповідання, статі або національного походження має право свободно й гідно вибирати собі рід занять і дбати про свій духовний розвиток.

2. Свобода висловлювання поглядів й свободи спілок важливі для життя для додержання основних свобод і для прикорення духовного й матеріального поступу людського роду. Ці права повинні бути для тих, які до якогось часу протиставляли себе пануючій партії або режимові, так само недоторкані, як і для тих, що підтримують певну партію або певний режим.

3. Право організовуватись для переведення завжди справедливого розподілу національного багатства й діяти в цьому напрямі, а також право вступатися за підвищення духовного й матеріального

добродуту народу, для піднесення народного здоров'я й захисту від руйнівничих наслідків, які виникають через безробіття, нещасливі випадки, хвороби та старість — всі ці права розглядаються як невід'ємні. В наслідок трудових взаємин, в сучасній великій промисловості, особливо необхідно для трудачої людності посідати дійове соціальне законодавство, яке визначає найменшу заробітну платню й найбільшу довжину робочого дня, яке забороняє вживання праці дітей, містить в собі турботу про належну лікарську допомогу, заводить забезпечення від нещасливих випадків, безробіття й старости та передбачає інші заходи для соціально-політичного захисту людини.

4. Піднесення стану робітництва у всьому світі. Немає дійовішого способу заохочувати відновлення виробництва й поширення міжнародного ринку, як піднесення купівельної спроможності широких мас народу у всіх країнах.

5. Свобода віри й право виконання релігійних обрядів необхідні в дійсно демократичному суспільстві.

6. Право притулку (азилью) повинно бути уведене всіма країнами. Ніхто, що втік від якогось політичного режиму, якого він не ухвалює, не може бути примушений повернутися до краю, над яким цей режим має суверенітет (верховну владу).

7. Право вільного переїзду, тобто право кожного громадянина залишати на час або на завжди край, в якому він не хоче залишатися, повинно бути забезпечено й обмежено лише законами про в'їзд до країни, яку він хоче підшукати.

8. Повинно запровадити свободу вислову думок й повну можливість знайомитися з іншими думками.

9. Треба забезпечити право свободного подавання й вільного обміну новин наукового, господарського, суспільного, релігійного й політичного характеру, право сприяння знанню й культурним зносинам, необмежене й вільне ширення новин через радіо й пресу.

10. Недобровільна й невільна праця,

незалежно від роду її форми, повинна назавжди бути заборонена законом всіх країн і народів.

11. Треба запровадити: захист від свавільного затримання, арешту й накладання арешту, (звичайне судове рішення щодо арешту й виставлення обвинувачення); безпартійні (громадські). відкриті суди, запроваджені на основі нормальних приписів права; право „ habeas corpus“ (охорона перед незаконним арештуванням — Ред.) і захист проти свавільного стягання грошових кар.

12. Повага до особи й до добра людини повинна бути поставлена попереднього іншого; — це повинно бути виразом поглядом при трактуванні прав людини.

Підсумок. Запропоновані засади повинні творити наші міжнародні основні права, які повинні бути запроваджені й повністю додержані у всіх країнах. Шоб досягти цієї мети, треба створити міжнародну комісію, яка повинна дістати доручення полегшити й координувати запровадження й додержання основних засад міжнародної декларації основних прав людини.

Міжнародний договір з Японією

Канберра (Дена-Ройтер). — Після підписання мирового договору з Японією, головнокомандувач в Японії ген. Артур піде до димісії. Як думають після складення мирового договору з Японією, союзники будуть виконувати тільки цивільну контролю над Японією. Австралійський міністер закордонних справ Др. Івет заявив, що мировий договір з Японією буде підписанний в наступному році. Американська преса енергічно підтримує пропозицію США про скоре обговорення мирового договору з Японією 11 державами Далекосхідної комісії і критикує совети, які хочуть, щоб договір з Японією склали тільки чотири великодержави.

* Югославський уряд дав розпорядження поліції арештовувати на 45 днів кожного, хто у відкритих приміщеннях буде танцювати американські танці.

Політичний огляд

Всі проблеми світозі...

По черзі виступають на овід різних країн і народів, і тяжко сказати, котра з них головна, важніша. Це тому, що політична гра відбувається тільки між трьома великодержавами: США, Англія та СССР. Світ поділений на „сфери впливу“ цих великанів, і кожна мала держава в тій або іншій мірі залежить від Москви, Лондону або Вашингтону.

Греція

Події в Греції держать у напружені політичних діячів та військові чинники великих держав. Москва вибрала цю країну собі як „крілика для експериментів“. На Греції пробує Москва переконатися, як далеко вона може йти в наступі на позиції англо-саксонських великодержав. Генерал грецьких комуністичних партізанів Маркос проголосує „вільний грецький уряд“. Він заводить свої суди у „вільних областях“ Греції. На це відповідає грецький уряд в Атенах новими засудами смерті для членів компартії в Корінти, та присудами на ув'язнення.

В Лондоні і Вашингтоні добре розуміють, хто стоїть за спиною грецьких комуністичних партізанів. Тому то речник лондонського міністерства закордонних справ заявив, що англійський уряд не робить різниці між грецькими „бандитами“ та урядами сусідніх держав, що тих бандитів підтримують.

Індонезія

Посередництво великих держав у голландсько-малайській війні не припинилося на островах. Голландський уряд проектує утворення тимчасової влади для островів Індонезії, включно з островом Борнео. Проти Голландії виступають головним чином цивілізовані мешканці острова Яви, що бояться „переголосовання“ їх напівдикими племенами інших островів. Москва всячким способом підтримує неуспішність яванців. Громадко,

делегат советського уряду в Раді Безпеки ООН, робить закиди Америці, мовляв, воно хоче в Індонезії здійснити свої імперіялістичні завдання... Американський представник Джонсон заявив, що СССР приписує Америці такі мотиви, „про які ми ніколи й не думали“.

Радіо яванських республіканців проголосило 21. серпня, що, мовляв, голландський уряд ще тому два місяці вирішивши силу зломити змагання Яви до самостійності.

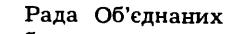
Англія, Єгипет, Судан

Англійське військо має залишити єгипетську територію. Це справа передрізна. Але, між Англією та Єгиптом є одна спірна справа: це Судан. Суданські негри під пануванням Англії дійшли до національної свідомості. Суданці мають свої школи, що виховали їм нову інтелігенцію. Ця інтелігенція вимагає для своєї країни незалежності від Єгипту. Єгиптяни обвинувачують англійців, що вони в Судані підтримують суданський „сепаратизм“. На це відповів англійський представник у Раді Безпеки сер Александер Кедген, що суданський народ має дві можливості: бути під владою сепетського короля, як автономна одиниця, або — бути зовсім незалежними.

Претенсії Єгипту на панування в Судані Кедген відкинув. Він сказав, що египетяни завоювали Судан 1821 року. Між Суданом і Єгиптом нема ніякої єдності.

Болгарія

Засуд провідника болгарської опозиції Петкова на шпібенцю викликав величезне обурення в цілому світі. Дипломатичні представники Англії та Америки в Софії рішучо протестували проти суду і засуду. Болгарські комуністи, що панують в цій країні, систематично винищують своїх противників не тільки з причин внутрішньої політики, але також як „привільників Англії та Америки“.

Рада Об'єднаних Мистецтв з глибоким смутком сповіщає українське громадянство, що дні 13. серпня ц. р. в санаторії Вайнгінген Енц, після тяжкої недуги впокоївся відомий митець-маляр

МИКОЛА ЖЕВАГО

Ця болюча втрата великого митеця і зразкового громадянина наповняє нас незмірним жалем і глибоким співчуттям по відношенню до рідних, близьких і друзів по-кінного — його дружини Марія Жеваго і його донечки Лесі.

Рада ОМ

КОНКУРС

Головна Управа Товариства Українських Політичних В'язнів у Мюнхені оголосила масовий конкурс на спогади, романси, розвідки, наукові праці, монографії і т. д. на все те, що стосується до життя українських політичних в'язнів — на таких умовах:

1. В конкурсі можуть узяти участь всі українці незалежно від їх походження, релігійних і політичних переконань.

2. Форма творів не має значення (може бути проза й вірші).

3. Нагороджені можуть бути й ті праці, що не мають літературного чи митецького оформлення; головне те, що події були правдиво описані і підтвердженні фактами, які можуть прислужитися для студій української мартірології.

4. Найкращі твори підтвердженні фактами і документами, будуть нагороджені такими преміями:

Перша нагорода — 3.000 н. м.;

<tbl_r cells="1" ix="5" maxcspan="1" maxrspan="1

Після Москви

Передова стаття „Нью Йорк Таймс” передрук з „Рідерс Дайджест” -- липень 1947.

Вирішальна московська конференція, скликана для підготування мирних угод з Німеччиною і Австрією, не спромоглася навіть об'єднати учасників в принципових питаннях, на яких повинні бути складені ці угоди, хоч основи для них були закладені в Атлантическій Хартії, в договорах Тегерану, Ялти і Потсдаму і Хартії ОН.

Шо конференція зробила, -- це привела до рішучої перевірки цілей Росії і Заходу, а ця перевірка довела, що коаліція, яка виграла війну, не в силі зробити мир і що непевність, неспокій продовжують підгризати основи нашого світу.

Причини цього параличу, цього загинання в куток, з якого немає виходу, подібного до становища „пату” в шахах, -- це не записані історією. Угоди часів війни говорили про демілітаризовану, денацифіковану і демократизовану Німеччину, позбавлену деяких територій, політично і економічно децентралізовану, але ще існуючу політично і з'єднану гospодарсько, що платила б репарації з надвищів свого капітального оборудування і могла б вижити без сторонньої допомоги. Угоди членів війни говорили про вільну й незалежну Австрію, що мусила бути трактована, як звільнена країна -- зокрема -- бути звільнена від сплати репарацій.

США і Великобританія намагалися здійснити ці цілі в Москві шляхом створення демократичної Німеччини, що складалася б з більш або менш автономних держав і мала б суворо обмежений федераційний уряд Німеччини, що була б достатньо велика, щоб прогодувати своє збільшене населення без надування промисловим розвитком, що могло б її знову зробити загрозою для миру. Шоб показати своє довір'я і добру волю, США зробили безприкладну досі пропозицію довготермінового союзу між 4-ма великорадянськими з завданням тримати Німеччину роззброєною і, таким чином, «стерегти загальну безпаку». Франція приєдналася до цієї програми створення майже цілковитої західної солідарності.

Росія наполягає на створенні за російським взірцем високоцентралізованої німецької держави, керованої не просто

партиями: що одержати більшість голосів, а профспілками під комуністичним контролем і відомими „демократичними” організаціями „антифашистського” комуністичного фронту.

Росія намагається утримати суверінний контроль в Австрії, визнаючи „німецькою власністю” всі австрійські цінності в обширі свого досягнення. Затримуючи підписання мирної угоди з Австрією, вона цим самим і надалі тримає війська не тільки в Відні, але і вздовж усіх комунікаційних ліній на всьому Балканському півострові.

Російські вимоги -- це програма панування в Європі. Цвінтарна тиша у Німеччині та Австрії -- це не тільки символ провалля, що його створили російські амбіції між Росією і Заходом.

Це саме провалля ясно видно в балканських краях, які Росія навертає до своєї віри, перетворюючи їх на советські республіки. І це не вважаючи на свої численні зобов'язання з часів війни, зобов'язання дати можливість визволеним народам Європи вільно вибрати уряди, що спиралися б на волі населення.

Вони ясно видно в Польщі, де „вільні вибори” згідно з Потсдамом, обернулися на глузування і де люблінська група, хрищеник Росії, зреяла навіть від пре-

тенсії бути урядом, залежним від волі більшості.

Вони видно в Китаї, де Росія розвіяла за вітром свої обіянки надавання військової і моральної допомоги лише національному урядові. А в обмін на ці обіянки, Китай, під американським тиском зробив Росії багато поступок.

Вони ясно видно в Кореї, що також мала стати звільненою і незалежною державовою, і що її Росія тримає розділеною і намагається підпорядкувати своєму контролю за допомогою навіть ще більш недозвінливих методів, ніж спробувані в Німеччині.

Це саме провалля ясно видно в спаралізуванні переговорів про атомову бомбу. США запропонували віддати її в обмін на відповідні гарантії, але Росія по сліду відмовляється дати їх.

Вони видно з праці ОН. яку Росія майже цілком паралізувала своїми „вето” і відмовою взяти участь у праці численних допоміжних організацій. Вони видно в російській спробі затримати створення міжнародних поліційних частин.

Коротше кажучи, -- це шабльон, однаковий для усього світу. Цей шабльон не має нічого спільного з безпекою: він цілком чітко складається з двох первинних частин -- традиційного російського імперіалізму і фанатичного комунізму, що дивиться на весь не советський світ, як на ворога і вимальовує собі картину кінцевої світової революції. Дійсно, те-

пер стає що далі, то ясніше, що Росія не тільки переслідує завдання суперечні з її зобов'язаннями під час війни, але що вона збільшує свої завдання, відповідно до виявлення слабості у своїх можливих супротивників.

Не можна вигадати ліпшої політики, щоб тримати світ в стані постійного неспокою й економічних труднощів, роблячи його, таким чином, зрілим до сприйняття комунізму.

Існує одна надія в сучасній ситуації. Цілком вірогідно, що Росія не тільки не в стані зараз ризикувати війною, але що вона взагалі не хоче війни. Досвід вказує, що вона йде на поступки, коли зустрічає справжній спротив, як у випадках Ірану і Тріесту. Ця російська гнучкість повинна стати ключем для західної політики, якщо ми хочемо розірвати мережу петлю.

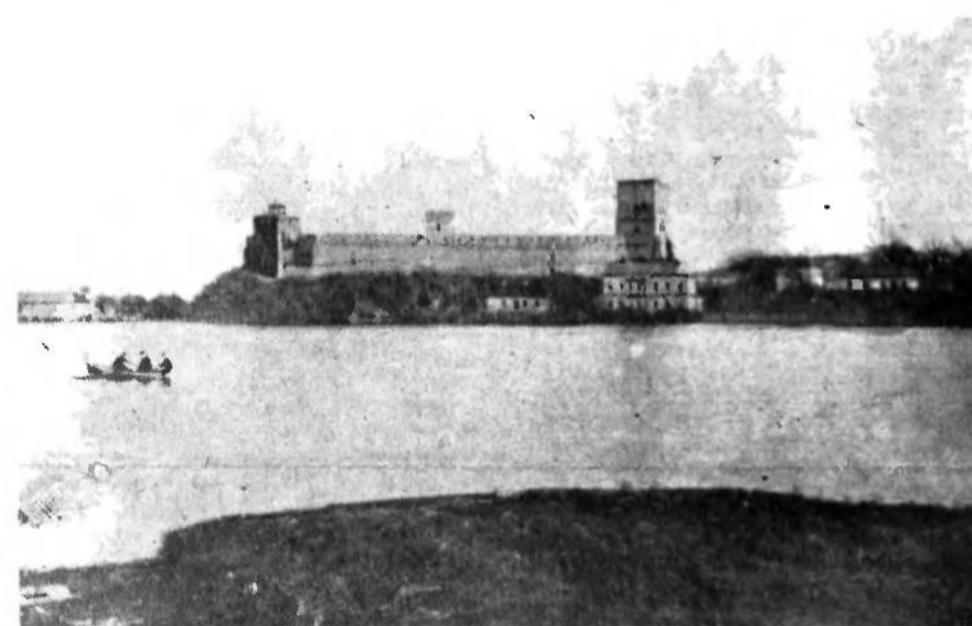
Західна політика мусить спиратися на 3-х основних засадах. Вона мусить заповнити всі порожнечі, що приваблюють російську експансію, бо збалансування сил тепер установлено так тендітно, що віддання ще однієї нації під російське панування може відразу розпочати землетрус, обвал всього континенту на її користь. Далі -- західний світ мусить зорганізуватися сам і зорганізувати всіх, хто приднється в бажанні миру, праці і процвітання, не цураючися народів, що знаходяться за залишкою завісовою. Бо це не тільки єдиний спосіб утримати західний світ кредитоспроможним, але і єдиний спосіб показати Росії вигоди приєднання до нас.

При такій політиці можна ще сподіватися, що сучасна мертві петля буде розірвана і що Росія і Захід знайдуть досить місця для згоди й співпраці в загальному інтересі. В цій політиці лежать, таким чином, надія на збереження ОН і єдиного світу.

В скороченні подав О. І.

ІІІ РОТІКІ

* Господарсько-Економічна Рада ОН на своєму засіданні постановила 23 березня 1948 року відкрити Світову конференцію Інформації і Вільності преси. Советську пропозицію про ду甫ення на Конференцію Зовнішньої Монголії відхилено. Не членів ОН на конференцію запрошено: Альбанію, Австрію, Болгарію; Ірландію, Фінляндію, Угорщину, Італію, Пакистан, Португалію, Румунію, Швейцарію, Трансйорданію і Ємен.

Луцьк -- Замок Любарта

ПАВЛО КОТОВИЧ

Замасковані реакціонери

В числі 60 „Української Трибуни” Борис Озерський (псевдонім) ставить „крапки над і”: він силується доказувати, що, мовляв, соціалісти -- це реакціонери. Натомість він вихвалиє свою групу, як поступову, хоч сам добре усвідомлює, що вона в ідеї і практиці справді реакційна.

Автор пише: „З одного боку стоїть світ матеріалістичного марксизму, з другого -- християнського ідеалізму й ідеалізму взагалі. Середині немає. Не можна служити і Богові і мамоні. Не можна стверджувати національну ідею в суспільно-політичній площині, а в світоглядовій бути марксистом. Не можна визнавати за рушія класову боротьбу і вбачати в ній головний сенс (?) історії і в той же час актуально примазуватися до національної ідеї. Афірмація національної ідеї виключає світоглядовий матеріалізм...” і т. д. (Підкresлення наше).

Вжидаючи вирази: „матеріалістичний марксизм”, „світоглядовий матеріалізм”, ніде автор не пояснює, що це таке. Навпаки, автор хоче, що читач під світоглядовим матеріалізмом розуміє грубий, щоденний матеріалізм якогось крамаря-спекулянта, що любить мамону, „заробітки”, що ради матеріалістичних благ майже на все готовий. Озерський хоче доказати, що „світоглядовий матеріаліст” органічно не може боротися за якусь вищу ідею, хіба за „ідею” свого черева.

Авторові „крапки над і”, очевидно, бракує розуміння того, про що він узявся писати. Тому з такого писання виходить баламутство. Отож, щоб баламутство не ширилось, треба вияснити деякі основні

поняття і показати, що не досить хотіти щось доказати: треба знати і уміти.

Відома річ, що в філософії існує два напрями: один вважає, що основою світу, первопричиною, є духовні елементи, ідеї -- це спіритуалізм або ідеалізм. Другий напрям твердить, що в основі світу лежить матерія, що все життя, це рух матеріальних часток, -- це матеріалізм. Філософічний ідеалізм або філософічний матеріалізм можуть визнавати і поступові і реакціонери, соціалісти і несоціалісти. Приміром, теоретик абсолютної монархії Гоббс (англієць) був прихильником матеріалізму, пруський король Фрідріх Великий і царіця Катерина II -- були в філософії матеріалістами. Маркс і Енгельс були визнавцями філософічного матеріалізму, але були поступовими-революціонерами. Французький революціонер Робесп'єр був прихильником філософічного ідеалізму і завів культ Розуму у Франції.

Ні одна соціалістична партія в світі не накидає своїм членам якогось філософічного світогляду, бо ж партії це не релігійні секти, а організації для досягнення певних політичних і господарських завдань у суспільстві й державі. Якщо тут П. Озерський мішав „гарбузи з образами”, то це його вина, а не наша.

Від філософічного матеріалізму треба відрізняти історичний або економічний матеріалізм, що його найвиразніше розвинув у своїх працях Маркс. Прихильники цього напряму пояснюють утворення різних суспільних відносин, політичних і державних за культурних явищ -- розвиток господарства: господарство -- „база”, а суспільно-політичні і культурні

форми -- „надбудова”. Також цей напрям приймають або відкидають і соціалісти і несоціалісти. Історичний матеріалізм -- це теорія, що при деяких поясненнях виправдує себе, а в інших -- безсила вияснити причини і хід історичних подій.

Не можна думати, що люди доходять до соціалістичних ідей головно або виключно за для матеріальних інтересів. В основі цього руху лежить стремлення до свободи і справедливості. Соціалізм -- це прямування до господарської демократії, це бажання скасувати привілеї „золотого місяця” і дати змогу кожному працювати і право користуватися плодами своєї праці. Задля цієї суспільної справедливості люди з вищих, аристократичних або буржуазних верств в різних країнах ідуть до соціалістичного руху: Фердинанд Ляссаль (син багатого фабриканта в Німеччині), Жан Жорес (університетський професор у Франції), Клемент Етлі (з аристократичною родиною Англії), Бернард Шов, славнозвісний англійський драматург (людина велими заможнів), у нас Михайло Грушевський, Сергій Подолинський (син великого землевласника), Михайло Драгоманів (професор університету, син поміщика), Андрій Лизогуб (мільйонер), Лев Юркевич (син великого землевласника), Левко Чикаленко (син великого землевласника і мецената української культури та преси). Чи ці люди, йдучи за соціалістичними ідеями, шукали для себе припутків, зиску? Очевидно, навпаки, вони жертвували своє майно, працю і навіть життя за для високої ідеї суспільної справедливості.

Тому твердження, що з ними виступає в „У. Т.” п. Озерський, показують людям хоч трохи обізначенім із справою безпомічність автора. Приміром, -- він пише: „Не можна в ім'я і під омофором матеріалістичного світогляду (що за ви-

сокий стиль!) боротися за свободу”. Де це, -- спіткаємо, -- люди боротися за наукові теорії? Чи думали козаки та стрільці Української Армії в 1917-20 рр., що вони боряться за якусь „філософію” і чи боротися вони за це? Чи не було конкретного це й тепер не здійсненого ідеалу, за який боротися, боруться і боротимуться українці -- аж до здійснення?

Але найсумніше, що п. Озерський не розуміє всієї смішності своїх „політично-філософічних” вправ. Шоб це було ясно і тим, що, за виразом Гоголя, і „в семінарії не вчилася”, наведемо ще деякі цитати із писанини п. Озерського. Він про

повідіє: „Національна ідея, Суверенна Самостійна Українська Держава, виключається всяким інтернаціоналізмом”. Та ж, наприклад, Маркс обстоював незалежність Польщі, Ірландії, Кавказьких народів, навіть обороняв Туреччину від російського імперіалізму! Чому інтернаціоналізм має бути проти національної ідеї, це тасмниця п. Озерського. Інтернаціоналізм (міжнародність) -- це не нова ідея. Християнство в ідеї своєї інтернаціональної („Нема грека і юдея, -- сказано

Відповідь фанатикам

Переїзд нових українських емігрантів в Європу в Америку принес із собою також небажані наслідки. Люди приїхали з своїми партійними упередженнями, з настроями, і ворожечею. Американські українці хотіть бачити в ново-прибулих емігрантах у першу чергу УКРАЇНЦІВ, а не партійників. Тому, воно рішучо виступають проти затій п. Пеленських (див. Укр. Трибуна) і йому подібних і клічуть партійних фанатиків до порядку. Передруковуємо тут статтю редактора католицької газети „Америка“ у Філадельфії а 1. липня 1947. р. п. з. „Один крок вперед, два назад...“

Перед нами „Україна“, орган „Організації Державного Відродження України“ за червень, 1947. р., рік видання 1, ч. 1. виданий у Шікаго, Іл., місячник, на правах рукопису. є це 57 сторін друкованіх на мімеографі. На першій сторінці зазначено, що „увесь дохід з цього видання призначений на Боеvий Фонд ОУН“. Редактує колегія.

Хто належить до тієї колегії — невідомо. Нам тільки відомо, що на окладці журналу, який прислано нашій Редакції, було ім'я надаване на пошту: інж. С. Куропась, а в середині записка підписано п. В. Шемердяком. Хоч це орган ОДВУ, то на 57-х сторінках ми не знайшли ніде ні „благословлення“ від голови ОДВУ, п. проф. А. Грановського, ні згадки про цього чи про яку-небудь діяльність ОДВУ.

Оце нове видання, як виходить з його змісту, являється „відповідю“ на видання „Вісника“, органу „Організації Оборони Чотирох Свобод України“, якого вже з'явилось три числа під редакцією також редакційної колегії, яку становить п. Е. Ляхович.

Маємо отже два нові видання, оба націоналістичні, але ворожі собі в не меншій мірі як наприклад є вони оба проти большевиків. „Вісник“ п. Ляховича проповідує уряд і політику УГВР та всі акції, що йдуть під стягом „бандерівського руху“, а „Україна“ п. Шемердяка боронить позиції ОУН і його провідника полк. Мельника.

Хоч ці одині ні другій редакційні колегії обох тих видань не хочемо і не можемо відмовляти ні патріотизму, ні добреї волі, ні ідейності, ні журналістичних здібностей, ні навіть остріх — і їдких — пер, то всеж з'являється тих видань у теперішніх особливих обставинах нашої ім'їграції в Америці, які та-кож і в цей час особливого положення української проблеми на міжнародній арені, є непожадана, непотрібна, шкідлива, а навіть скандална!

Повинен же був розуміти п. Ляхович, коли основував Організацію Оборони

Чотирох Свобод України й коли починав видавати свій „Вісник“. Воюючи ходило про поперти боротьби Української Повстанчої Армії, то для цього не треба було аж окремої організації й нового видання. Наша газета це робила на рік скоріше, заки відізвався п. Ляхович, а коли й він хотів це робити, то сторінки „Америки“ були гостинні й для нього. Коли ж йому йшло про поперти більш як газете, то він і його однодумці могли брати участь в конгресах, зборах, вівчах і в уряді Українського Конгресового Комітету й на тій широкій громадській площі стреміти до реалізації своїх країнських ідей. На жаль, п. Ляхович вибрал іншу дорогу, дорогу творення нових станиць, окрім бойовиків, зовнішніх барикад і штовхання азбуки. Може така тактика є добра для партізанської боротьби УПА з зовнішніми ворогами, але введення такої тактики в наше життя й нашу працю на цій вільній землі Америки є крайньою шкідливою.

Редактор „України“, п. В. Шемердяк, це свіжа молода людина, яка щойно прибула зі скітниці. Цего нам шкода більше як п. Ляховича. Во п. Ляхович, як старший громадянин, що повинен краще знати всі обставини нашого життя, пішовши проти добрі ради на вільності своїх найближчих приятелів, не буде мати оправдання, що не знав, що робить. П. Шемердяк зможе мати таке оправдання. Хочемо вірити, що він скоро пізнає свій блуд. Хочемо вірити, що він пізнає скоріше чи пізніше, що Українцям в Америці остоїдла боротьба своїх проти своїх за ту саму ідею. Таку боротьбу можуть вести тільки хорі люди. Тому сумніваємося, чи „Боеvий Фонд ОУН“ скористає з доходів з розпродажі журналу, який насичений ненавистю й ідію проти самих тих, які мали будувати той „боевий фонд“... Редакторам обох видань слід застосуватись в яку ситуацію вони ставлять українське питання в Вашингтоні, в Лондоні, в Парижі і в кожнім бюро, де українська проблема ставиться на вагу під теперішністю й плянів на будущість. Чи цілью п. Ляховича й п. Шемердяка є переконати всіх, що українська проблема це питання династичного вождівства полк. Мельника, чи революційного вождівства полк. Бандери? Чи вийде на користь югославської справі, коли оба редактори будуть переганятись у вичисленні й названні більшого числа братовбивців і душегубів серед рядів своїх однодумців? Іде краще за них обох роблять большевики!... але коли це роблять большевики, то це розуміється інакше, як коли це роблять такі націоналісти як п. Ляхович і Шемердяк, що стають

речниками одного й того самого, але самопожираючого себе націоналізму.

Вважаємо отже, що і „Вісник“ і Україна“ стали на зовсім мильні позиції. Вважаємо, що їх редактори зробили великий блуд, пускаючи в світ видання повні взаємного погромництва, ненависті злоби. Це не націоналізм, це не служба народові, а групова хвороба, пошесть, якою можна легко заразити щераз так недавно виздоровіле тіло нашого громадянства.

Віримо, що наше громадянство не піде вже скоро „на барикади“ ні за п. Ляховичем, ні за свіжим ще серед нас

п. Шемердяком, а скаже їм обом словами стрілецької пісні:

„Пане отамане,
То що се не до ладу:
Раз ідемо просто на Україну
Раз до заду!...“

Єдність нашої національної спільноти в Америці під проводом Українського Конгресового Комітету була нашим кроком вперед. Почини п. Ляховича і Шемердяка — це два кроки назад. Пора їм скаменіти і завернути, коли не хочуть остатись осамітнені і різатись взаємно навіть без свідків. Б. К.

Відгуки на статтю Бельського

(пк.) Польський тижневик „Кроніка“ в ч. 33 коментує статтю відомого польського публіциста Єжого Бельського, що була вміщена в ч. 30 „Нашого Життя“. „Кроніка“ пише:

„В тижневику „Наше Життя“ з'явилася стаття Єжого Бельського, яка з польського боку (?) вимагає коментарів.

Провідною тезою Є. Бельського є слушний погляд для того, щоб урегулювати польсько-українські відносини, -- треба створити т. зв. „політичний клімат“, потрібний для реалізації цієї проблеми. Однак цей погляд Бельські розуміє надто вже своєрідно. А саме, він вважає, що політичний клімат потрібний тільки для української сторони, а не потрібний для польської, і беручи в основу це своєрідне переконання, зрікається Риги і дарує Україні ті простори, про які власне сперечуються обидва партнери.

Не вияснить нам Єжи Бельські наших сумнівів, чому, -- щоб створити належний політичний клімат, -- треба задоволити всі постулати українські, а перейти до порядку денного над становищем польським, викликаючи тим самим по стороні польській природній осад невдовolenня. Слушно пише Бельські, що найгіршим було в тому процесі почуття „морального тиснення“, але шановний автор дбає тільки про те, щоб таке почуття „морального тиснення“ зродилося б якраз по польському боці, коли б поступки були однобічні. І це влаєнне творить велику помилку в пропозиції Бельського, який, виступаючи в дискусії, що тепер відбувається, рішуче потоптає її дотеперішній метод...

Якщо „першою і фундаментальною умовою -- як дуже слушно пише Бель-

ський, є справді: в Україні ніякого соціалізму нема, є найтяжча форма капіталізму, а саме монопольний державний капіталізм з справжніми формами кріпацтва і наявність рабства. А тому й відновлення трудової власності і забезпечення розвитку приватної ініціативи в Україні -- це був би крок поступовий. Во коли приватна власність краще може розвинути продукцію і забезпечити інтереси трудящих мас, то було б абсурдом триматися тих форм, що їх накинула чужа диктаторська влада.

Ми навели' немало прикладів нерозуміння і нісенітниць, що їх накопичив п. Озерський у своїй статті. Але це далеко не все. Ми й не збираємося вичерпувати „кризи безглузд“ п. Озерського. Одно треба підкреслити: усе зле він підсуває соціалістам. Наприклад: „Примат держави над людиною --, це є глупід соціалістичних насильних і ненасильних реформ“. Чи не в фашистській Німеччині, Італії та в большевицькій ССР держава (значить партія) стояла і стоїть (де ще стоїть!) понад усе?

Тому треба відкинути запевнення п. Озерського, мовляв, він і його однодумці стоять за демократію. Не кажучи вже про минулий досвід, ще й тепер проглядіть дух тоталізму виявляє себе не в одному нашему таборі -- погрозами й терором супроти незалежних нашіх громадян, нищенням незалежної демократичної нашої преси, побиттям кольпортерів, нападом на редакторів і т. д.

Отже -- закиньмо пусті декламації про Україну „без холопа і без пана“. Уже тут утворилися подекуди такі відносини, що супроти „маси“ („холоп“) стоять „пани“ (партійці) з своїми „поплентачами“ намагаються гнобити кожну незалежну одиницю („Свобода людини“?!). Замість того щоб шукати „сучків“ в очах демократів-соціалістів, мусить п. Озерський побачити велике поліно у власному оці.

побачили свободи, а були б знищені атомовими бомбами. Але Етлі та Бевін, соціалісти-інтернаціоналісти, думають і роблять інакше: завдяки іхній розумій політиці народи Британської імперії творять вільний союз незалежних держав.

П. Озерський пробує оперувати проти соціалізму християнством. Але він біз мусів знати, що соціалістичні ідеї вийшли з християнства: любов до близького, бажання помогти бідним, убогим людям привело до думки, що капіталістичний лад несправедливий і що його треба зреформувати, перемінити на кращий. („Блажені убогі, бо їхнє царство небесна“ -- св. св. Луки). Між соціалістами є більше справді віруючих, ніж між націоналістами. Німецький нацизм або італійський фашізм був виразно противхристиянським. Націоналізм Донцовського виробу заперечує моральні засади і проповідує „сильну людину“, „драпіжників-хижаків“ та сміється з людяністю.

„Не можна визнавати... клясову боротьбу... і в той же час актуально (?) примазуватись до національної ідеї“ -- каже п. Озерський. Строго сказано, що й катасти. Виходить, що українські соціалісти, що за революції від 1917 р. організували маси для боротьби за землю і волю, за власну державність, „примазались до національної ідеї“. ...Проте факт лишається, що ненависні соціалісти до української національної ідеї „примазались“ так „актуально“, що хоч сядь та й плач, або... починай історію від себе. Во і справді: і Драгоманів -- соціаліст, і Франко, і Леся Українка -- соціаліст, і В. Чехівський -- соціаліст, і Петлюра, і Мазепа, і ціла Українська Народна Республіка з її боротьбою за незалежність -- все це діялося під проводом українських соціалістів...

Правда, їм не вдалося вдергати самостійної Української держави, і наші на-

ціоналісти за це їх так змішили з болотом, як це ледве чи було б можливим в будь-якому іншому суспільстві. Але все ж таки якось ненезручно нашим націоналістам порівнювати: з одного боку справжнє державне будівництво, розмах, маштаби, ідеї, з'язки і визнання великорідків -- діло рук соціалістів; а з другого боку „дебют“ „Служби Безпеки“ в 1941 році з кривавим терором супроти всіх, що не хотіли визнати „авторитету“ рідного „вождя“, і нарешті підступний напад на УПА от. Бульби...

Матеріалізм як і всякий інший філософський напрямок -- мало має спільног з практичною політикою. Матеріалізму, як політичної доктрини -- нема. А тому така фраза п. Озерського: „Я матеріалізм розуміє свободу, бачимо в ССР“ -- нічого не доказує. Вона, ця фраза, тільки свідчить, що автор або сам не розуміє тих проблем, або навмисне перекручує і хоче поставити знак рівності між поняттями „большевизм“, „соціалізм“, „марксизм“, „матеріалізм“. Він увесь час ці різні своюю суттю і значенням поняття ставить поруч як поняття тогож. А тому й договорюється до того, що всі „соціалісти“ („марксисти“, матеріалісти“) розуміють так само свободу, як і большевики, і всією, де вони (оці соціалісти) прийдуть до влади, заводять такі порядки, як в ССР. Виняток, мовляв, робить Англія, бо там соціалісти є християні і „націоналісти в глибині своїх душ“!

Шо це твердження неправдиве, свідчить не тільки Швеція, де довший час при владі незмінно знаходяться не лише соціалісти, а просто соціал-демократи (отже „марксисти“ і „матеріалісти“) і де ніякого тоталітаризму нема, але й цілій ряд інших країн (Бельгія, Голландія, Данія, Норвегія). Натомість большевицькі „порядки“ були заведені всюди там, де во влади прийшли різного роду націона-

лізми (Італія, Німеччина, Єспанія)... Різниця між большевизмом і націоналізмом є лише та, що большевизм свої аморальні вчинки, свій похід проти людини, свободи, релігії -- прикриває псевдо-соціалістичною фразеологією, а націоналізм свідомо і одверто визволяє бесію в людинах, проповідує аморальність, анти-християнізм (див. „вчення“ Д. Донцова).

В Англії панує ліберально-капіталістичний режим, а тому, на думку „У. Т.“, правильно і в дусі прогресу чинять англійські соціалісти, коли удержавлють деякі г

УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ

Зберігаймо творчі сили нашого театру

(Про ансамбль українських акторів під мистецьким проводом В. Блавацького)

Химерне й примхливе наше сучасне еміграційне життя. Воно часто грає з на-ми погані жарти. Таким потворним жар-том є те, що театр В. Блавацького опи-нився поза межами табору, поза межами громади ДП.

Перед нами творча біографія театру — біографія шукань, боротьби, вірі, — істо-рія мистців, які в скрутних умовах зуміли по-своєму сценічно прочитати драматургію Миколи Куліша. Можна сперечатися, дискутувати з приводу тлумачення „Мини Мазайло” і особливо „Народ-ного Малахія”, але культ літературної спадщини письменника (передбачається ще й вистава „Патетичної сонати”) — безумовно велика заслуга театру. Ставити п'еси М. Куліша — це значить скрестити меч з ворогом, і ансамбль В.

Блавацького цими виставами включив своє мистецтво в бойові загони.

Для художнього зросту театру багато дали драматичні твори Л. Українки „О-держима”, „На полі крові”, які вимагають трагедійного напруження, філософсько-монументального виразу і не дають зможи зануритися в побутову дрібницю, жанризм. В цій праці театр знайшов Лесю Українку драматурга, знайшов дійову театральну форму для її драматичних етюдів. Розкрити село в його глибокому житті було завданням мистців при ви-ставі „Землі” В. Стефаника та „Украденого щастя” І. Франка. Перша вистава стала перемогою, друга — нездісленим стрибком. Турбуючись про розвиток сучасної драматургії, театр вирощує Ю. Косача-драматурга. Він допомагає йому в творенні сучасного варіанту „Ворог”, в шуканні драматичної акції, в боротьбі з статичною декламацією, бере до праці його експериментальні „Дійство про Юрія Переможця”. Театр включає в свій репертуар нові п'еси американської і європейської драматургії — Поля Осборна „Смерть в полоні” та Форсан „Подув вітру”, захочус і наших драматургів не складати пера. На його замовлення з'явилася комедія-сатира „Чай у пана прем'єра” — З. Тарнавського та Б. Нижанківського. Театр В. Блавацького прагне вийти на шляхах передового мистецтва. Він воє із старим словом на театральній сцені. Не ігноруючи національного репертуару, він намагається використати думку, практику, досвід світового театру, наблизити нас до Європи. Ось його обличчя.

І таким контрастом, який тяжко сприйняти, є той факт, що театр вискрикніваний! Наша нація мала трагічну долю, криваві події перманентної боротьби низчили наші культурні здобутки, чужинці-окупанти привласнювали духові скарби нашого народу, важким тягарем лягли останні роки — роки тяжкого випробування сил України. Зараз ми бідні, нам багато чого бракує. Час вимагає від нас

бути дбайливими та заощадливими го-сподарями. За всяку ціну ми мусимо зберегти ті творчі сили, яким пощастило опинитися в еміграції. Іх і так обмаль. Нам потрібні гідні репрезентанти нашої національної культури, потрібні сили, які б змогли на високому рівні продемонструвати дозрілість нашого театрального мистецтва перед Європою. І таким без сумніву з театр під керівництвом В. Блавацького. Наш загал мусить допомогти йому, але в свою чергу він має право висунути свій контр-рахунок. Є багато місць таборів, які ще не бачили ансамблю. Антимистецька халтура може бути знищена не гарними промовами, не статтями, а лише мистецькою творчою практикою, яка реалізує нове слово в театрі.

В. Глушко

Книжкова поліція

Стороженко Олекса: **Марко Проклятий**. Редакція, передмова й проміткі I. Борщака. Франко-українське видавництво „Громада”. Париж 1946. Стор. 163 + 1.

Книжка вийшла як з число „Бібліотеки українських письменників”. (1-м числом видається „Кобзар” Т. Шевченка, другим — „Книги битія українського народу” М. Костомарова).

В передмові редактор видання подає біографію О. Стороженка, короткий на-черк його літературної діяльності та з'яс-совує значення „Марка Проклятого”, як літературного твору, історію тексту та джерела повісті. В кінці примітки дають пояснення деяких малозрозумілих слів і вказують на історичні неточності в по-вісті О. Стороженка, що користувався крім народних переказів, найбільше ще „Історією Русов”. В книжці дано факси-міле титульної та одної текстової сто-рінки першого видання повісті 1879 р.

Молитовник. Українське Право-славне братство Милосердя. УАПЦ. Видано коштом франко-українського В-ва. Фундатор С. Созонтів. Париж, 1947. Ст. 128.

Це точний передрук видання „Заграви” в Гайденау, зроблений з благословенства єпископа Мстислава, з тою лише різницею, що молитовник опрівлено в іншу золотом тиснену обкладинку роботи О. Дениса та перед кожним розділом подані більш мистецькі образки роботи того ж майстра.

Nouveau guide pratique de l'étranger. Editions Franco-ukrainiennes, Paris, 1947. Ст. 51 ціна 60 фр.

Це дуже корисний практичний порадник для всіх хто прибуває у Францію чи для тимчасового життя там, чи на по-стійну працю. Порадник подає всі правні вказівки щодо легітимацій, які діють в тому чи іншому випадку, та наводить зразки відповідних заяв. Книжечка кін-частяється правилами, що стосуються шлю-бів чужоземців, натуралізації та виїзду з Франції.

(Закінчення зі стор. 4-ої)

за більшу її частину) о, яка великудущість!.. хоче купити українську при-язнь. Так приятелів зискати не можна і це, на щастя, розуміє тепер багато поля-ків. Редактор Єжи Бельські не самітний у своєму суспільстві, і це нас настроює оптимістично.

Даремно коментатор „Кронік” лякає українців можливістю „іншої розв’язки”. Україна може скоріше знайти цю „іншу розв’язку” (таке її geopolітичне по-ложення), але віримо, що ми таки доб-смося тієї самої розв’язки, про яку й коментатор „Кронік” турбується, тільки вона може піти понад його голову.

Автор цих рядків пригадує собі один недільний дощовий день, коли він сидів у мілому польсько-українському товари-стві. Присутні обмінялися думками і... до-говорились.

„Ракта євандіа”. (Умов треба додер-живати).

Блавацького цими виставами включив своє мистецтво в бойові загони. Для художнього зросту театру багато дали драматичні твори Л. Українки „О-держима”, „На полі крові”, які вимагають трагедійного напруження, філософсько-монументального виразу і не дають зможи зануритися в побутову дрібницю, жанризм. В цій праці театр знайшов Лесю Українку драматурга, знайшов дійову театральну форму для її драматичних етюдів. Розкрити село в його глибокому житті було завданням мистців при ви-ставі „Землі” В. Стефаника та „Украденого щастя” І. Франка. Перша вистава стала перемогою, друга — нездісленим стрибком. Турбуючись про розвиток сучасної драматургії, театр вирощує Ю. Косача-драматурга. Він допомагає йому в творенні сучасного варіанту „Ворог”, в шуканні драматичної акції, в боротьбі з статичною декламацією, бере до праці його експериментальні „Дійство про Юрія Переможця”. Театр включає в свій репертуар нові п’еси американської і європейської драматургії — Поля Осборна „Смерть в полоні” та Форсан „Подув вітру”, захочус і наших драматургів не складати пера. На його замовлення з’явилася комедія-сатира „Чай у пана прем’єра” — З. Тарнавського та Б. Нижанківського. Театр В. Блавацького прагне вийти на шляхах передового мистецтва. Він воє із старим словом на театральній сцені. Не ігноруючи національного репертуару, він намагається використати думку, практику, досвід світового театру, наблизити нас до Європи. Ось його обличчя.

В. Глушко

Грецько-католицька церква в Пождячі

КОМУНИКАТ Канцелярії Свящ. Синоду УАПЦ на еміграції

5--8. серпня 1947 р. відбулася в Майнц Кастелі VI сесія Свящ. Синоду УАПЦ на еміграції. В засіданнях, під головуванням Митрополита Полікарпа, взяли участь Члени Свящ. Синоду — Архієпископи Никанор, Ігор і Геннадій та Єпископ Платон, Секретар Свящ. Синоду.

З важливіших справ, які були предметом засідань і рішень Свящ. Синоду, належить відмінити найперше переселенську справу. Після доповідів представників Свящ. Синоду в Головній Українській Переселенській Раді постановлено тримати й надалі тісний контакт з органами ГУПР та допомагати в переселенській акції українських скитаців всіма засобами, які тільки можуть бути в розпорядженні єпархично-го проводу УАПЦ. Ухвалено також дба-ти про збереження релігійної опіки над переселеними православними українцями. Для цього Свящ. Синод має звертатися до урядів відповідних країн. Ухвалено звернитися до Ватиканської Еміграційної Комісії з відповідним меморіалом, щоб у великій християнській гуманітарній акції допомогти вигнанцям не роблено було різниць в залежності від приналежності їх до того чи іншого християнського віровизнання.

Близьче ведення справ, зв’язаних з питанням переселення, доручено Свящ. Синоду Центральному при Свящ. Синоді „Братству Милосердя“. Православному духовенству на місцях Свящ. Синод вправі переделенській дать відповідні інструкції.

Питання про скликання Передсоборного Зібрання представників духовенства і мирян УАПЦ на території Німеччини Свящ. Синод відклав до наступної сесії Свящ. Синода, визнавши це скликання ще несвоєчасним, з огляду на ряд обставин зовнішнього переважно характеру. В зв’язку ж з тим, що певна група прихильників т.зв. канонів 1921 р. продовжує вносити, не вважаючи на попере-дження в постановах Собору Єпископів

12--15. травня 1947 р., зібраними та писаними заколот у життя Церкви, доручено правлячим Єпископам звернутися до осіб, що шкодять Церкві, з закликом припинити свої діяння; в противному разі Свящ. Синод змушений буде застосувати до них карі на підставі канонів Вселенської Православної Церкви.

Утворено Свящ. Синодом Комісії: 1.

для уніфікації в богослужбовій практиці УАПЦ ряду чинностей при богослужбах і 2. іспитову для кандидатів в священики і диякони. Доручено Єпископові Сильвестрові перевірити, згідно з поста-новою Собору Єпископів в травні 1947 р. діяльність Богословсько - Педагогічної Академії УАПЦ.

В одному з таборів мають бути органі-зовані діяківські курси, про що буде сво-часно оголошено.

Прийнято ряд постанов в справі ви-давничої діяльності при Свящ. Синоді:

в першу чергу мають бути видані Кален-дар на 1948 р., „Короткий Християнсько-

Православний Катехизис“, „Коротка Істо-рія Православної Церкви“ (в другій

частині „Української Православної Церкви“), „Часослов“, „Служебник“; понов-лено буде старання про одержання до-зволу на видання „Богословського Ві-сніка“ при Свящ. Синоді.

Ухвалено Свящ. Синодом звернитися до українських єпархій Митрополита

Ларіона і Архієпископа Паладія, що пе-ребувають на еміграції поза УАПЦ, з

закликом поєднатися, в ім’я добра Української Православної Церкви та всього Українського Народу, з епископатом УАПЦ.

Виконуючи волю Загальніх Зборів,

правління кооперативу звернулося до

Міжтаборової Ради і лідерів Групи з

проявленням підтримки відповідної

її діяльності. Тоді правління звернулося

до безпосередньо до Міжтаборової Ради, просили останні повернути

незадовільну звітність, що зводилася

до того: коли хочете одержати цін-ності, то маєте ліквідуватися. Правлін-я кооперативу примушено було скли-кати Загальні Збори членів пайщиків і поставити це питання на вирішення. Загальні Збори відбулися 3-го серпня ц. р. і винесли ухвалу: негайно відновити і продовжувати свою діяльність. Ця ухва-ла Міжтаборової Раді і лідерові Групи прийшла не до смаку і вони виріши-ли цінності не повернути і добивати-ся ліквідації кооперативу, для чого на останньому засіданні Міжтаборової Ради обрана трійка, яка має переконати прав-лінію в ім’я власність.

Може Ви стаете нам в дономогу. Як

що можете, то дуже просимо.

Справжні пайщики

Ашаффенбург. 13-го серпня 1947 р.

„Дипломати” УГВР

Можна подякувати редакції „Української Трибуни” за те, що вона в числі 53/77 з 20. липня опублікувала під заголовком „В оборону України” „ноту” генерального секретаря закордонних справ УГВР Миколи Лебедя до голови Ради Безпеки Об’єднаних Націй, а також, на жаль, тільки витяги його листів до Президента США Трумена й голови Кабінету Великобританії Етлі.

Можна поздоровити УГВР хоч би й з таким виходом перед широкий світ. А скільки було гамору і мутушні серед прихильників УГВР, коли демократична українська преса зазначила, що політичним діячам з державнотворчими претензіями не годиться виступати безіменно тобто анонімово, ні перед своїми ні перед широким світом. Демократичний преси нашій слід призначити певну заслугу: УГВР зрештою починає набиратись потрохи мужності, до якої її закликали. І хоч криється вона за прибраним ім’ям Миколи Лебедя, але і то, як кажуть, хліб! Хоч люди і не знають хто той Микола Лебідь, але вже в зв’язку з широко відомим псевдонімом і на Волині і в Галичині пригадуються багатьом різні криві події з нашого недавнього минулого.

Тепер люди легко можуть собі вже уявити хто, яке саме середовище відповідає за те, що пишеться й говориться до широкого світу від імені УГВР „підпільного національного уряду України, що керує визвольними змаганнями українського народу на українських землях”.

Подані в „Українській Трибуні” документи дають досить матеріалу, щоб судити про характерні риси „підпільного уряду України” та його представника.

Ми не маємо сумніву щодо цирости намірів п. Миколи Лебедя його патріотизм, але переконані, що ті способи, якими він гає прийти до бажаної мети — свободи України та її населення глибоко хибні. Ця хибність виявляється в поданих до загального відома документах і насамперед в ноті до Ради Безпеки. Адже в перших рядках повідомлення УПС п. М. Лебідь іменується „Генеральним Секретарем закордонних справ УГВР”, а в тексті самої ноти він назаний просто „уповноваженим генерального секретаря УГВР”. Хто знайомий з елементарними правилами дипломатичних зносин, той знає, що ні прийнято понижувати гідність „генерального секретаря” уряду до „уповноваженого генерального секретаря”, частини уряду. Одно з двох: або те, або те, але всюди однаково.

З ноти довідуємося, що уповажений генерального секретаряташе 26. листопада 1946 року звернувся до Голови Господарської й Соціальної Ради Об’єднаних Націй, яку він просив прослідити стан на землях, заселених українським народом на захід від т. зв. лінії Керзона. Чому тільки так і чому до Господарської й Соціальної Ради? Чому п. уповноважений не вдався просто до голови Об’єднаних Націй, а пішов якимись манівцями?

П. Лебідь оперує поняттями — поляки, чехословаки, мадяри, румуни, українці й зовсім не користується поняттями політичними — демократи, авторитаристи чи тоталісти. Правда в одному місці він пише, що „стан, що заіснував на українських землях в результаті другої світової війни є суперечний

з основними принципами про свободу народів і людини, на яких, і хартією Об’єднаних Націй, що їх підписали також сигнаторі партійного договору проти Української Повстанської Армії, мав бути побудований світ”. Невже п. уповноважений не знає, що СССР Атлантическої хартії не підписував? Нарешті в тих хартіях говориться не про „свободу народів і людини”, а про самоврядування народів і права людини. Це не те саме! Самоврядування народів і права людини значно конкретніше поняття, ніж „свобода народам і людині”. Ми були свідками того, до чого привела „свобода німецького народу й німецької людини” в тому розумінні, яке давав їм німецький нацизм. І тому вважаємо, як і вважали згубним для українського народу іти його слідами і виставляти гасло „свободи народам, свободи людині”. Виступати перед Об’єднаними Націями з таким гаслом дуже й дуже небезпечно. Бо не тому ж людина вільна, що народ свободій, а тому народ свободій, що кожна людина в громадянстві вільна. Свобідні люди творять вільний народ. А свободні люди ті, що мають права, яких ніякий наказ не може їм відібрати. Такі основи демократії, яку виложено в статуті Об’єднаних Націй.

Українці на еміграції дійсно розбіті на два табори: на табір, що відкидає найвищу цінність одиниці й бачить тільки підпорядкованість її владі чи авторитетові; а демократичний цінініть ту одиницю й бачить краче майбутнє в солідаризації одиниць, в координації їх вчинків для спільногодобра. Перший табор відокремлюється, близькуче з ламанням ребер другому. В цьому наша трагедія. Ще трагічніше виглядає справа, коли той, перший табор виступає на міжнародному полі із своїми амбіціями, говорити від імені всього українського народу, виявляючи його як прихильника зданих в архів ідеологій. Іншим лишається тільки ще більш сконсолідуватися навколо української демократичної традиції самоврядування людини, родини, громади й нації, тобто живої спільноти, яка посідає моральне й матеріальне добро, набуте зусиллями минулих поколінь.

Уповноважений УГВР в листі до Президента Сполучених Штатів Америки прохоче його розслідувати ситуацію, що утворилася в Україні. Як діятивши президент Трумен, не знаємо. Але, коли він вволить прохання, то результати розслідування, ми певні, будуть не на користь УГВР.

На закінчення вкажемо на яскравий приклад оригінальності п. М. Лебедя. В листі до Трумена він пише: „Я мушу сказати, що в жадній частині світу ці принципи (Атлантическа хартія) як і принципи декларації про Чотири свободи не мають кращої нагоди бути здійсненими, як власне в Україні”.

Чи не варто було б п. генеральному секретареві підпільного „уряду України” — УГВР на доказ цього свого твердження навести в листі повний текст декларації „Уряду п. Стецька” яким (ніби була як запевняють панове з близького відокремлення) „відновлене 1941 р. українська державність”?

Це було б більш переконливо! (Якщо п. Лебідь і п. Стецько цієї відозви в своєму архіві не мають, ми раді їм служити своїм примірником).

Андрій Т-ч.

РЕЦЕНЗІЯ

„Чи ви вже маєте...?”

Отак починається більшість оголошень книжки Г. Оруела: „Колгосп тварин”. А кінчаються ті оголошення словами: „Хто прочитав раз — прочитає вдруге і втретє!”

На цю книжку в наших часописах з'явилася вже замітки, підкреслюючи сенсаційність її. В книжці тій автор казковою формою описує колгоспне життя тварин, а фактично — процесом колгоспної дії тварин — кошіє життя людей в „СССР”.

Імена дійових тварин у казці не тяжко пристосувати до справжніх імен, які керують державною системою в триесерії. І автор досить вірно описує колгоспні дії та взагалі будування нового, казкового життя на просторах однієї шостої частини світу. То ж нема нічого дивного, що казка п. Оруела викликала таку сенсацію серед читачів Заходу. Але при цьому треба все ж підкреслити, що такого захоплення серед українців вагалі ця казка викликати не може вже хоти би тому, що українці за своє життя не тільки чули за ту казку, а й переживали її в таких ріжноманітних діях-варіаціях, що для опису треба не 90 сторінкової казки, а принаймні 100 казок по 500 сторінок кожна! А до того єдино українці найдошуканіше відчувають на власних спинах той батіт, що його трамає між ратицями захопленій кнур.

Все ж великом надбанням є і ця невелика казка! Але при цьому український читач ніяк не може пройти мовчанкою біля передмови автора до українського видання. Ця передмова частнова настільки невдала, що доводиться дивуватися, як вдавництво „Прометей” насмілилося поширювати серед українців отаке, вживачи більш-менш точного окреслення, безглазда.

Автор у своїй передмові каже між іншим таке: „Я ніколи не був у Росії... Коли б навіть (уявімо собі це) я мав силу, я не бажав би собі втрачувати в совєтські внутрішні справи; я не засуджував би Сталіна та його прибічників тільки за те, що вони, мовляв, стосували варварські та недемократичні методи. Воно зовсім можливе, що в тамошніх обставинах вони не могли діяти інакше, навіть коли б у них були добри наміри”.

А перед цією „діялектикою” автор знайомить українців, як він з дружиною воював у 1936-му році в Еспанії по боці еспанського уряду. Тоді, каже п.

ІВАН МАНИЛО

„ПОСТРИЛИ З ПЕРА”

Гуморески, епіграми та пародії.

Ціна 3 н. м.

„КОЛЮЧИЙ СМІХ”

Байки

Ціна 3 н. м.

Замовлення надсилати:

АВГСБУРГ, Сомме-Касерне 1/87

ПОДЯКА

Управа Т-ва Прихильників УВАН складає цею дорогою п. мец. Огоновському Александрові в Авгсбурзі щиру подяку за дбайливе та безкорисне виготовлення статута для Т-ва Прихильників УВАН.

Головна Управа

У. Т. Г. І.

СЕКТОР АВДИТОРНОГО ВИСОКОШКОЛЬНОГО НАВЧАННЯ

Українського Технічно-Господарського Інституту в Регенсбурзі-Мюнхені

оголошує від 10 серпня 1947 року

ВПІС СТУДЕНТІВ НА ДІЮЧІ ЗИМОВІ СЕМЕСТРИ академічного року 1947-48, а саме:

на 1, 2, 3, 4 сем. Агрономічно-Лісового відділу (Регенсбург)

на 5, 7, 8 сем. Агрономічного підвідділу (Регенсбург)

на 5 та 7 сем. Лісового підвідділу (Регенсбург)

на 1, 3, 5 сем. Ветеринарного відділу (Мюнхен)

на 1, 3, 5 сем. Будівельного відділу (Регенсбург)

на 1, 2, 3, 4 сем. Хемічно-Технологічного відділу (Регенсбург)

на 1, 2, 3, 5 сем. Фармацевтичного відділу (Мюнхен)

на 1 семестр Електротехнічного відділу

на 1, 3, 4 сем. Економічного Факультету (Регенсбург)

на 5 семестр Комерційно-Банкового відділу (Регенсбург)

Якщо на якийсь семестр, що тут не зазначені, зголоситься більша кількість бажаючих, то буде розпочатий ще й той семестр.

Дійсними студентами можуть бути особи з закінченою середньою освітою за впису на другий і дальші семестри прокання треба долучити, крім матурального свідоцтва, ще й документи про закінчення відповідних попередніх семестрів на інших подібних рівнозначних високих школах.

Вписове становить 20, а студійне 250 нім. марок за семестр.

Детальні інформації інтересанти можуть знайти в книжці-довіднику УТГІ: „Правила, програми та плани навчання (140 стор.) що саме вийшли з друку і висилається інтересантам за 15 нім. марок. Віписувати від Секретаріатів УТГІ в Регенсбурзі й Мюнхені.

Термін впису закінчується дня 30 вересня 1947 р., а з 1 жовтня 1947 р. розпочинаються регулярні заняття.

Прохання подавати на ім’я Ректора Українського Технічно-Господарського Інституту через Секретаріати УТГІ:

1. Ukrainisches Institut, Regensburg, Ganghofer - Siedlung, Paul Heysesstr. 2.

2. Ukrainisches Technisch-Wirtsch. Institut, München 8 (Ramersdorf), Führichstr. 53/II. (Dipl.-Ing. Tustanowsky).